

Силабус

навчальної дисципліни
Історія української культури
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма: «Історія»
Спеціальність: 032 Історія та археологія
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти: перший рівень вищої освіти

Викладач (і)	Марина Антощак
Посилання на сайт	http://bdpu.org/opp/
Контактний тел.	0964137992
E-mail викладача:	mberezhna1966@ukr.net
Графік консультацій	П'ятниця, 800-10.50

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
3/90	18	18	54	іспит

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: матеріальна культура, духовна культура, художня культура, елітарна культура – масова культура, мистецтво, національна культура, усна народна творчість, народна демонологія, літопис, книжкова мініатюра, декоративно-ужиткове мистецтво, архітектура, скульптура, живопис, бароко, гуманізм, романтизм, «соціалістичний реалізм», модернізм, постмодернізм.

Мета та предмет курсу дисципліни «Історія української культури» є вивчення основних періодів розвитку української культури, проблеми етногенезу та культурогенезу українського народу, аналіз історичної специфіки української національної культурної традиції, що постає невід'ємною умовою формування ціннісних орієнтирів та гуманізації сучасного українського соціокультурного простору.

Завдання вивчення дисципліни «Історія української культури» полягає у тому, щоб ознайомити студентів з основними історичними періодами становлення феномену української культури, закономірностями її функціонування і розвитку, формування у студентів поглибленого розуміння фундаментальних понять і категорій української культури, оволодіння сучасними методами культурологічного аналізу, розуміння тенденцій сучасних соціокультурних трансформацій в українській культурі.

Предмет навчальної дисципліни: історичний розвиток української культури.

Компетентності та програмні результати навчання:

№ з/п	Програмні компетентності	Компетентції	Результати навчання
-------	--------------------------	--------------	---------------------

1.	загальні	ЗК 7. Увага і толерантність до іншої (й інакшої) думки, здатність аналізувати її зміст та структуру в процесі спілкування та адекватно на неї реагувати.	ПРН 6. Здатність з'ясувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них
2	фахові	ФК 5. Знання, вміння і навички опрацювання наукових та інформаційних джерел й використання інформаційно-пошукових інструментів, таких як: бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи та посилання на електронні ресурси.	ПРН 14. Вміння розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну і розповідну форму отриманим знанням.
		ФК 8. Фахові знання та професійні навички роботи з виявлення, опрацювання та охорони матеріальної і нематеріальної культурної спадщини.	ПРН 16. Здатність пояснювати значення культурного спадку для розвитку людства в цілому та окремих спільнот

Зміст курсу:

Змістовий модуль 1. Історичний розвиток української культури: від витоків до першої половини XIV ст.

Тема 1. Філософсько-теоретичні основи історії української культури. Предмет і завдання курсу.

Тема 2. Історичні умови виникнення та джерела формування української культури.

Тема 3. Особливості культури Київської Русі-України та Галицько-Волинської держави.

Змістовний модуль 2. Генеза української культури у XIV- XIX ст.

Тема 4. Культурні традиції українського Ренесансу (XIV – I пол. XVII ст.).

Тема 5 Українська культура козацько-гетьманської доби (II пол. XVII – XVIII ст.).

Тема 6. Епоха просвітництва та романтизму в Україні (кін. XVIII ст. – I пол. XIX ст.).

Тема 7. Українська культура на шляху національного відродження (друга пол. XIX ст. – перше двадцятиріччя XX ст.).

Змістовий модуль 3. Українська культура у XX – XXI ст...

Тема 8. Українська культура у міжвоєнний час та роки Другої світової війни.

Тема 9. Розвиток культури в УРСР (1945-1991рр.).

Тема 10. Культуротворчі процеси в Україні в умовах незалежності.

Методи навчання: Студентоцентроване проблемно-орієнтоване навчання проводиться низкою методів. За джерелами передачі й характером сприйняття інформації: словесні

(лекція, бесіда-повідомлення, репродуктивна), наочні (демонстрування, самостійне спостереження), практичні (практичні роботи, дослідні роботи). За основними дидактичними завданнями: методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок. За характером пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): вивчаючи курс, необхідно використовувати наочні методи, що дозволить поглиблено пізнати досягнення кожного із періодів розвитку української культури, проблеми етногенезу та культурогенезу українського народу, сформувані власне бачення і розуміння тенденцій сучасних соціокультурних трансформацій українського суспільства.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність:

1. Навчальна програма з курсу Історія української культури.
2. Робоча програма з курсу Історія української культури.
3. Теми та рекомендації до самостійної роботи студентів.
4. Теми та рекомендації до семінарських занять.
5. Завдання ККР.
6. Список рекомендованої літератури.
7. Підручники та посібники в електронному виді.
8. Науково-популярні, документальні та художні фільми.

Система оцінювання та вимоги: Педагогічний контроль за навчально-професійною діяльністю студентів здійснюється в таких формах:

а) поточний контроль відбувається за результатами виконання самостійних робіт (опрацювання літератури та першоджерел, конспектування першоджерел, написання есе, підготовка доповідей, письмові відповіді на проблемні запитання, складання презентацій тощо);

б) оцінка за іспит виставляється наприкінці семестру на основі підсумкового контролю з урахуванням відвідування занять, виступів на семінарах, якості виконання самостійної навчальної роботи;

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
65-89	добре		BC (добре)
50-64	задовільно		DE (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Список рекомендованих джерел.

Основні:

1. Абрамович С., Чікарькова М. Світова та українська культура: Навч. посібник. Львів: Світ, 2018. 344 с.
2. Білоцерківський В.Я., Шейко В.М. Історія української культури. Навч. посіб. Київ: Знання, 2019. 456 с.
3. Греченко В.А., Чорний І.В., Кушнерук В.А., Рижко В.А. Історія світової та української культури: Підруч. для вищ. закл. освіти. Київ: Літера, 2020. 464 с.
4. Качкан В., Величко О., Божко Н. Історія української культури (підручник, 4-е видання). Київ: Медицина, 2021. – 368 с.
5. Кордон М. Українська та зарубіжна культура. 3-тє видання. Підручник. Вид-во ЦУЛ, 2019. 584 с.
6. Огієнко І. Українська культура: коротка історія культурного життя українського народу. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 142 с.
7. Павлова О., Мельничук Т. Історія української культури. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 340 с.

Додаткові:

1. Боряк Г., Таїрова-Яковлева Т. Самійло Величко. «Літопис». Київ, вид-во Клію, 2020. 1016 с.
2. Войтович В. Українська міфологія. Київ, вид-во Либідь, 2020. 664 с.
3. Гарін А., Кігіцар І., Кондратенко О. Історія України. Київ, вид-во Центр навчальної літератури, 2017. 240 с.
4. Греченко В. Історія світової та української культури. Довідник для школярів та абітурієнтів. Київ, Вид-во Літера, 2021. 480 с.
5. Греченко В., Чорний І. Історія світової та української культури. Київ, Літера, 2016. 464 с.
6. Дара К. Чарівні істоти українського міфу. Духи природи. Київ, Віват, 2019. 320 с.
7. Дара К. Чарівні істоти українського міфу. Духи-шкідники. Київ, Віват, 2020. 336 с.
8. Дзира Я. Літопис Самовидця. Вид-во Центр навчальної літератури, 2019. 208 с.
9. Касьянов Г. Незгодні. Українська інтелігенція в русі опору 1960-1980-х років. Вид-во Клію Мова, 2019. 272 с.
10. Качкан В., Левандовський В., Величко О. Історія України. Київ: Медицина, 2018. 360 с.
11. Костів К. Книги буття українського народу. – Вид-во Центр навчальної літератури, 2020. 190 с.
12. Кралюк П. Острозький культурний центр та становлення Києво-Могилянської академії. Вид-во КНТ, 2017. 240 с.
13. Кралюк П. Козацька міфологія України. Творці та епігони. Вид-во Фоліо, 2016. 400 с.
14. Літопис гадяцького полковника Григорія Грабянки. Вид-во Центр навчальної літератури, 2019. - 186 с.
15. Луняки Є. Вольтер і Україна. Монографія. Вид-во Видавець Олег Філюк, 2020. 122 с.

16. Микитась В. Давньоукраїнські студенти і професори. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 288 с.
17. Піддубний С. Українська цивілізація. Ведія. Словник-довідник української праісторії та ведичної культури. Київ, вид-во Мандрівець, 2016. 352 с.
18. Ф. Турченко Ф, Турченко Г. Каганов Ю. Історія України (1914–1945). Вид-во Гельветика, 2021. 368 с.
19. Фаргінг С. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. Київ, Віват, 2020. 576 с.
20. Чорний Г. Хто ми є, українці? Вид-во Ярославів Вал, 2020. 224 с.

Інтернет-ресурси

<http://philosophy.allru.net/pervo.html>

<http://fictionbook.ru/>

<http://www.koob.ru/philosophy/>

<http://lib.com.ua/9/0.html>

<http://www.litportal.ru/genre24/>

http://www.gumer.info/bogoslov_Buks/Philos/index_philos.php

<http://www.i-u.ru/biblio/default.aspx>

<http://philosophy.allru.net/pervo.html>

<http://elib.nplu.org/>

<http://www.alleng.ru/edu/relig3.htm>

<http://www.elibrus.1gb.ru/fil2.shtml>